

2021

Kvalita vod - Návod pro hodnocení hydromorfologických charakteristik  
řek

ČSN  
EN 14614

75 7723

Water quality - Guidance standard for assessing the hydromorphological features of rivers

Qualité de l'eau - Guide pour l'évaluation des caractéristiques hydromorphologiques des rivières

Wasserbeschaffenheit - Anleitung zur Beurteilung hydromorphologischer Eigenschaften von  
Fließgewässern

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 14614:2020. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 14614:2020. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 14614 (75 7723) z července 2005.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Norma byla technicky revidována a podstatně rozšířena.

Do normy byly doplněny tyto informativní přílohy:

- příloha A Přehled některých volně dostupných celoevropských souborů údajů;
- příloha B Vysvětlení významnosti prvků v tomto dokumentu;
- příloha C Říční styly a styly souvisícího inundačního území.

Souvisící ČSN

ČSN EN 15843:2010 (75 7725) Jakost vod - Návod pro určení stupně modifikace hydromorfologie  
řek

## Souvisící právní předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky

Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních lokalit, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k termínům 3.16 a 3.66 doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco Hydroprojekt a.s., IČO 26475081, Ing. Lenka Fremrová; spolupráce: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, doc. RNDr. Jana Říhová Ambrožová, Ph. D.

Technická normalizační komise: TNK 104 Kvalita vod

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Barbara Aksamitová

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA	EN 14614
EUROPEAN STANDARD	
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	Září 2020

ICS 07.060; 13.060.70	Nahrazuje
EN 14614:2004	

Kvalita vod - Návod pro hodnocení hydromorfologických charakteristik řek

Water quality - Guidance standard for assesing the hydromorphological features of rivers

Qualité de l'eau - Guide pour l'évaluation des caractéristiques hydromorphologiques des rivières

Wasserbeschaffenheit - Anleitung zur Beurteilung hydromorphologischer Eigenschaften von Fließgewässern

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2020-05-17.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa,

Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.



**Evropský výbor pro normalizaci**

**European Committee for Standardization**

**Comité Européen de Normalisation**

**Europäisches Komitee für Normung**

**Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel**

© 2020 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN 14614:2020 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	5
Úvod.....	6
<b>1.....</b> Předmět normy.....	7
<b>2.....</b> Citované dokumenty.....	7
<b>3.....</b> Termíny a definice.....	7
<b>4.....</b> Podstata sledování.....	13
<b>5.....</b> Kontext studie a požadavky pro sledování.....	13
<b>6.....</b> Vymezení.....	15
<b>7.....</b> Charakterizace.....	18
<b>8.....</b> Referenční podmínky.....	28
<b>9.....</b> Prokazování kvality při získávání a analýze údajů.....	30
<b>Příloha A</b> (informativní) Přehled některých volně dostupných celoevropských souborů údajů.....	32
<b>Příloha B</b> (informativní) Vysvětlení významnosti prvků v tomto dokumentu.....	34
<b>Příloha C</b> (informativní) Říční styly a styly souvisícího inundačního území.....	40

Bibliografie.....	
.....	44

# Evropská předmluva

Tento dokument (EN 14614:2020) vypracovala technická komise CEN/TC 230 *Rozbor vod*, jejíž sekretariát zajišťuje DIN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do března 2021 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do března 2021.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 14614:2004.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltu, Německo, Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

# Úvod

V minulosti mnoho zemí v Evropě hodnotilo „kvalitu“ řek jednoduše na základě chemické analýzy nebo znečištění vody v říčních korytech. Vzhledem ke globálním problémům, jako je změna klimatu, je však potřeba chápat řeky komplexněji, aby bylo možné řešit naléhavé ekologické problémy, například záležitosti vyplývající z Rámcové směrnice o vodách (dále jen Rámcová směrnice), ze Směrnice o ochraně přírodních stanovišť a z Povodňové směrnice, aby byla podpořena Mezinárodní úmluva o biologické rozmanitosti, nebo posuzovat navrhované vodní stavby a hodnotit efektivnost projektů revitalizace a další rozvoj povodí.

Říční habitaty a fyzikální procesy byly v minulosti nepříznivě ovlivněny řadou antropogenních zatížení, zejména změnami ve využívání území od druhé světové války. Ve většině evropských zemí nyní environmentální agentury a agentury ochrany životního prostředí požadují návrat ovlivněných řek do přírodě blízkého stavu. Proto je potřebné zhodnotit oblasti zasluhující ochranu a oblasti vyžadující revitalizaci a podpořit udržitelnou správu říčních systémů v celé Evropě.

POZNÁMKA V tomto dokumentu je „hodnocení“ používáno jako obecný termín, který se vztahuje k obecnému popisu charakteristik a zatížení, která je ovlivňují. Nepoužívá se pro označování jednotlivých úrovní „kvality“ nebo „hodnoty“, ať už ve vztahu k ekologickému stavu podle Rámcové směrnice, nebo obecněji.

# 1 Předmět normy

Tento dokument je zaměřen na strukturální charakteristiky řek, na geomorfologické a hydrologické procesy a na kontinuitu řek. Poskytuje návod pro zaznamenávání charakteristik a procesů při charakterizaci a hodnocení hydromorfologie řek. Slovo „řeka“ se používá jako obecný termín pro popis vodních toků všech velikostí, s výjimkou umělých vodních útvarů, například kanálů. Tento dokument je založen na metodách vyvinutých, zkoušených a porovnaných v Evropě, včetně celoevropského projektu REFORM (<https://reformrivers.eu/>). Jeho hlavním cílem je zlepšit porovnatelnost hydromorfologických metod hodnocení, zpracování dat a interpretaci. Poskytuje obecná doporučení pro druhy ukazatelů, které mají být hodnoceny, a vhodné metody v rámci, který umožňuje flexibilní plánování programů prací, které jsou cenově dostupné. Ačkoliv tento dokument nepředstavuje návod společné prováděcí strategie (CIS) pro Rámcovou směrnici, byly do Bibliografie zahrnuty relevantní odkazy, které poskytla expertní skupina pro CIS pro hydromorfologii.

Ačkoliv tento dokument má specifický význam pro Rámcovou směrnici tím, že poskytuje návod pro hodnocení hydromorfologické kvality, má také podstatně širší oblast použití. Nepokouší se ani popisovat metody pro definování vysokého stavu pro hydromorfologii podle Rámcové směrnice, ani nalézat souvislost mezi rozsáhlou hydromorfologickou klasifikací a hodnocením ekologického stavu. Ačkoliv je uznán významný vliv hydromorfologie na ekologii rostlin a živočichů, nepokouší se tento dokument poskytovat návod v této oblasti, ale tam, kde má biota významný vliv na hydromorfologii, jsou tyto vlivy zahrnuty.

POZNÁMKA Případová studie s příklady použití tohoto dokumentu je uvedena v Gurnell a Grabowski [1].

**Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.**